

fætning til den ærede første Læser. Jeg kan slet ikke se, at der i det Pietetsforhold, der finder Sted mellem nær Paarsøende, ligger nogen Berettigelse til, saaledes som Bestemmelsen vil gjøre, at etablere det Princip, at der skal være en Forsørgelsespligt udover 18 Mars Alderen tilfiede. Jeg tror, at man her kan anvende den Sætning, at, naar Faderen ikke længere har den mindste Rettighed overfor eller Indflydelse paa Sønnens Handlemaade, kan det ikke være retfærdigt, at han desuagtet skal forsørge Sønnen. Der udtales i Motiverne til Loven, at det er begrundet i Forholdets Natur; men i Henhold til det, jeg nu udtalte, maa jeg mene, at det ikke er begrundet, at der ikke er nogen virkelig Netsgrund til at sige, at en Person, der ikke har den mindste Indflydelse paa en anden Persons Handlemaade, desuagtet skal forsørge denne, naar han har ødelagt sin egen Formue. De Følger, som deraf vilde kunne flyde, vilde i mange Tilfælde blive overordentlig uheldige. Jeg skal ikke nævne mange Exempler — man kan meget let finde dem, businus — men kun et Par enkelte. Man tænke sig en ret velstaaende Mand, som med betydelige Dpoffretter af sin Formue har udstyret sin ældste Søn. Sønnen ødelægger Alt, udstyres atter af Faderen, maasse flere Gange, men en Gang kommer det til, at Faderen ser, at Sønnen er uforbederlig, og maa sige til sig selv: Jeg ødelægger mig selv og de andre Børn fuldstændig for hans Skyld. Der kommer da et Tidspunkt, da Faderen paa en vis Maade erklærer ham for ikke længere at være sin Søn; han bryder Pietetsforholdet af et nødvendigt Hensyn til sig selv og sine andre Børn. Dette synes jeg er fuldkommen berettiget, og det vilde være uheldigt og uretfærdigt, dersom Loven sagde som her er foreslaaet: Du skal, indtil Du selv maa komme paa Fattigvæsenet, vedblive at understøtte din ryggeløse Søn. Man maa lægge Mærke til, at Ingen, saalænge den unge Mand bliver understøttet af Faderen, kan tvinge ham til ikke at være ryggeløs; Faderen kan vedblive at formane ham, men i Overigt kan han intet gjøre. Naar derimod det offentlige Fattigvæsen faar fat paa ham, vil det have en ganske anden Virkning. Jeg har ikke overset, at Pligten kun skal indtræde, naar den Understøttende derved ikke kommer til at savne det Fornødne; men have vi først fastslaaet Principet, vide vi ikke, hvor snart man gaar videre og etablere et meget mere vidtgaaende Princip for den gjensidige Forsørgelse mellem Paarsøende; jeg kan ikke anerkende Principets Rigtighed, fordi der er sat en lille modererende Bestemmelse til.

Paa lige Maade stiller Forholdet sig selvsølgelig, naar omvendt Faderen er ryggeløs. Jeg har set nogle faa af de Tilfælde, hvorom her er Tale, og jeg skal være villig til at indrømme, at man af og til kan se, at Børnene delvis lade Forældrene forsørge af det offentlige Fattigvæsen, efter at de selv have modtaget Faderens Eiendom. Jeg har af og til virkelig set saadanne Tilfælde, navnlig naar Faderen havde et Hus, maasse med en lille Have til, hvori han havde sidet og flaaet sig igjennem, indtil han blev gammel. Børnene ere imidlertid bleve voksne, og Faderen har nu ønsket, at Sønnen skulde have det lille Hus. Han har da afstaaet det til ham, inden han har modtaget Fattighjælp, og han beholder kun en lille Gue, saa længe han lever, som Afteg. Dette er som oftest ogsaa, hvad Huset er værd for den vedkommende Søn, men det er ikke nok for Forældrene, og de maa derfor ty til Fattigvæsenet; men er der nu sket Noget til Skade for det offentlige Fattigvæsen ved en saadan Handel? Jeg tror det ikke; jeg tror, at man har vundet ved Sønnen, hvad der er tabt ved Forældrene. Jeg maa mene, at der i de fleste Tilfælde i Grunden intet er tabt, og at der i alt Fald intet Synberligt er at sige dertil. I de ganske enkelte Tilfælde, hvori det kunde tænkes, at egentlig velstaaende Børn eller Forældre ikke vilde forsørge deres nære Slægtninge, maa Grunden ligge i saa udprægede Umstændigheder, at det Pietetsforhold, hvorpaa man vil bygge, i Virkeligheden er brudt, og det vilde da være uret imod de Vedkommende at tvinge dem. Jeg tror saaledes, at man ved at etablere denne Bestemmelse vil fremkalde en Lovregel, som i mangfoldige Tilfælde vil gribe uretfærdig ind i Forholdene, medens den kun i ganske enkelte Tilfælde vil afværge uheldige Forhold. Jeg tror, at de Tilfælde, hvori Lovbestemmelsen vil virke skadelig, ville blive mange flere end de, hvori den vil gjøre en Smule Nytte. Jeg er derfor paa det Bestemteste imod denne Bestemmelse, baade i dens egentlige Princip, og i den modificerede Form, hvori den fremtræder i Lovforslaget. — Jeg skal endnu gjøre et Par Bemærkninger angaaende Forsørgelsesstedet, Kapitel II. I Loven af 1803 var det Grundtanken, at Enhver skulde forsørges i den Kommune, hvortil han maatte siges at henhøre, men hvilken Kommune, han henhørte til, var den Gang og har ogsaa altid siden været underkastet Spørgsmaal. Den Vedkommende hører naturligvis til der, hvor han er født, men har han senere valgt sig et andet Opholdssted og efter eget frit Valg